

Strategia Rozwoju Gminy Zator 2014-2022

Zator, wrzesień 2014 r.

Strategia Rozwoju Gminy Zator na lata 2014 – 2022

Zarys Strategii *broszura informacyjna*

Opracowanie:

Urząd Miejski w Zatorze

FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Zator na lata 2014-2022 jest dokumentem definiującym jej najważniejsze przedsięwzięcia społeczne, gospodarcze i środowiskowe, w tym zawiera kierunki alokacji zasobów, które w możliwie najlepszy sposób powinny przyczynić się do realizacji pożądanego wizji rozwoju. Jest również podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu Gminy, określającym obszary, cele i kierunki interwencji realizowane w przestrzeni lokalnej.

Zdefiniowane w dokumencie rozstrzygnięcia strategiczne obejmują: wizję, priorytety strategii, cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki interwencji w rozumieniu kluczowych zadań. Ponadto, konkretyzacja zaproponowanych zapisów strategicznych następuje poprzez określenie spójności Strategii w relacji do dokumentów planujących rozwój: Polski i Europy, województwa małopolskiego, powiatu oświęcimskiego.

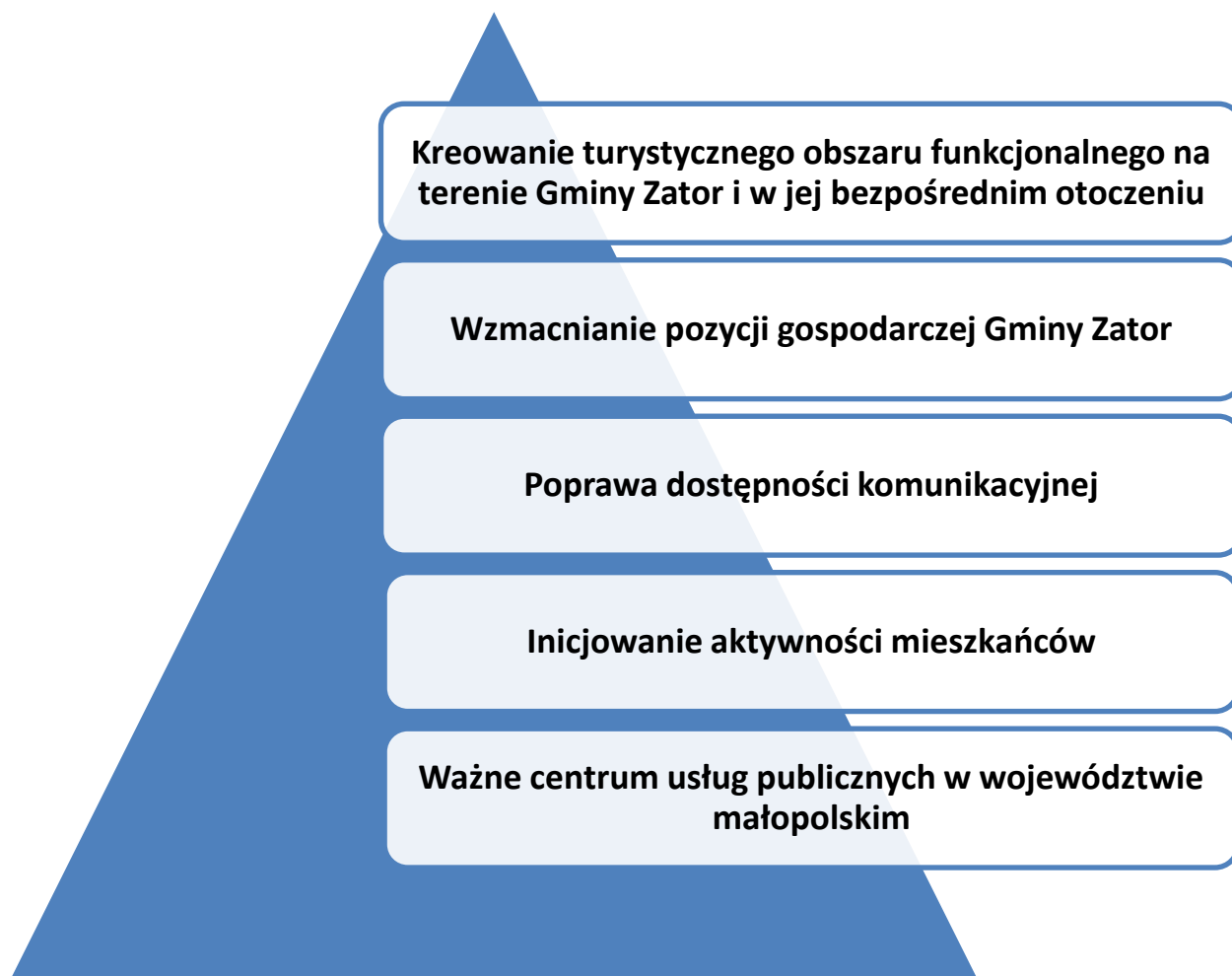
Strategia Rozwoju Gminy Zator na lata 2014-2022 jest efektem prac Konwentu Strategicznego. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, Strategia stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego i regionalnego, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

Wyzwania rozwojowe

Gmina Zator, poprzez swoje położenie pomiędzy aglomeracją krakowską i konurbacją górnośląską, w Subregionie Małopolski Zachodniej, stanowi naturalny obszar przepływu towarów, usług, kapitału i zasobów ludzkich pomiędzy tymi metropoliami. Wykorzystanie szans związanych z takim położeniem, powinno stać się w najbliższej przyszłości jednym z najważniejszych celów, stojących przed całą wspólnotą samorządową. W wyniku dyskusji nad zasobami wewnętrznymi oraz otoczeniem Gminy Zator, a także w oparciu o wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej i badań społecznych, sformułowano kilka wyzwań rozwojowych.

Na pierwszy plan wyłaniają się potrzeby w zakresie **dynamizowania rozwoju gospodarczego**, wykorzystując takie atuty jak **atrakcyjność inwestycyjna**. Jednym z istotnych wyzwań dla Gminy Zator jest **rozwój przemysłów czasu wolnego**, w oparciu o **kreowanie turystycznego obszaru funkcjonalnego**, skupiającego rodzinne parki rozrywki, tereny atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo. Realizacja tego wyzwania powinna opierać się m.in. o budowanie i rozpropagowanie własnej, oryginalnej oferty rekreacyjno-turystycznej. Do pozostałych wyzwań o charakterze strategicznym zaliczyć należy **aktywizację społeczności lokalnej** oraz **rozwój usług publicznych**, które w dłuższej perspektywie powinny przyczyniać się do przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom demograficznym.

Schemat 1 Wyzwania rozwojowe Gminy Zator do 2022 r.

Wizja i misja rozwoju Gminy Zator

Wizja rozwoju Gminy Zator stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2022 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota Gminy, tj. władze samorządowe Gminy oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza Gmina. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA ROZWOJU GMINY ZATOR

W 2022 roku Gmina Zator w pełni korzysta ze swojego położenia względem aglomeracji krakowskiej i górnośląskiej, dzięki znacznej poprawie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej. Dzięki turystycznym obszarom funkcjonalnym skupiającym rodzinne parki rozrywki i atrakcje Doliny Karpia, przemysły czasu wolnego stały się istotnym sektorem lokalnej gospodarki. Rozwinęły się konkurencyjne i innowacyjne branże gospodarcze w nowoczesnych strefach aktywności inwestycyjnej, generując nowe miejsca pracy. Wysoka jakość środowiska naturalnego oraz doskonalenie usług publicznych przynosi korzyści w postaci zwiększenia standardów życia i poprawy wskaźników demograficznych.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju Gminy Zator. Określa ona rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Gminy Zator, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Ponadto władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów, zmierzających do rozwoju Gminy Zator.

MISJA ROZWOJU GMINY ZATOR

Gmina Zator – „Stolica Doliny Karpia”, centrum rozrywki rodzinnej oraz strefa aktywności gospodarczej oparta na nowoczesnych technologiach, której atrakcyjność dla inwestorów i turystów oraz poprawa jakości życia mieszkańców kształtowana jest poprzez otwartość inwestycyjną, wielowiekowe tradycje hodowli karpia, dziedzictwo historyczne Księstwa Zatorskiego, unikalne walory przyrodnicze oraz położenie pomiędzy aglomeracjami Krakowa i Śląska.

Plan operacyjny Strategii

Priorytety wyszczególnione w strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy Zator do 2022 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono zatem cztery obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniają się:

**OBSZAR 1. OFERTA
CZASU WOLNEGO**

**OBSZAR 2.
GOSPODARKA
LOKALNA**

**OBSZAR 3.
KAPITAŁ LUDZKI
I SPOŁECZNY**

**OBSZAR 4.
OCHRONA
ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO**

Schemat 2 Obszary priorytetowe rozwoju Gminy Zator do 2022 r.

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2022 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Zator w perspektywie długofalowej.

OBSZAR 1. OFERTA CZASU WOLNEGO

Cel strategiczny: Rozwój szerokiej i zróżnicowanej oferty czasu wolnego w oparciu o markę Doliny Karpia

Gmina Zator we współpracy z partnerami z Doliny Karpia powinna opracować wieloletnią strategię rozwoju turystyki. Prawidłowe funkcjonowanie produktów turystycznych, przy optymalnym wykorzystaniu zasobów gminy i jej otoczenia, skutkować będzie wzrostem gospodarczym. Pozytywne zmiany zachodzące na rynku lokalnym, dzięki rozwojowi turystyki i dziedzictwa kulturowego, przejawiają się także w innych sektorach gospodarczych i społecznych. Osiągnięcie celu, jakim jest stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej Gminy Zator niesie za sobą konieczność podejmowania działań zarówno w zakresie kreacji nowych produktów i rozwijania już istniejących, ich modyfikacji oraz unowocześniania zgodnie z trendami rynkowymi i oczekiwaniami klientów, jak również w zakresie budowy, rozbudowy i stałej poprawy jakości infrastruktury gwarantującej efektywny i prawidłowy rozwój (w czym duży udział ma kapitał prywatny). Głównym założeniem działań podejmowanych w ramach realizacji niniejszego celu jest stworzenie unikalnej, wyróżniającej się na rynku oferty turystyczno-rekreacyjnej, która będzie stwarzała nową jakość.

OBSZAR 1. OFERTA CZASU WOLNEGO

- Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej;
- Promocja i rozwój produktów turystycznych oraz marki Doliny Karpia;
- Rewitalizacja przestrzeni miejskich i obszarów wiejskich;
- Wzmacnianie oferty kulturalnej.

OBSZAR 2. GOSPODARKA LOKALNA

Cel strategiczny: Wspieranie rozwoju aktywności gospodarczej poprzez wykorzystanie wewnętrznych zasobów oraz zwiększanie dostępności komunikacyjnej

Jednym z najważniejszych celów rozwojowych Gminy Zator jest budowanie pozycji miejsca atrakcyjnego dla inwestycji oraz korzystającego z wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców Doliny Karpia. Potrzebne jest zatem nowe podejście do wsparcia przedsiębiorczości i kształcenia postaw przedsiębiorczych, intensyfikacja współpracy i jej koordynacja w zakresie lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się warunków społecznych oraz gospodarczych.

Szansą na rozwój Gminy Zator jest inteligentne gospodarowanie i pomnażanie lokalnych zasobów oraz umiejętne korzystanie z położenia względem metropolii krakowskiej i górnośląskiej oraz głównych szlaków transportowych. Jednak, w długiej perspektywie, zwiększenie tempa rozwoju nie będzie możliwe bez zagospodarowywania istniejących terenów inwestycyjnych i tworzenia nowych, stanowiących o konkurencyjności Gminy i atrakcyjności inwestycyjnej. Niezbędne są inwestycje, podnoszące zewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy Zator. Ważnym potencjałem rozwojowym Gminy są również obszary wiejskie.

OBSZAR 2. GOSPODARKA LOKALNA

- Rozwój potencjału inwestycyjnego Gminy;
- Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej;
- Wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców;
- Rolnictwo i potencjał gospodarczy terenów wiejskich.

OBSZAR 3. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Cel strategiczny: Doskonalenie jakości usług publicznych oraz wzmacnianie kapitału społecznego

Miasto Zator oraz tereny wiejskie gminy muszą zapewniać wysoką dostępność usług społecznych na odpowiednim poziomie. Będzie to w przyszłości ważny argument dla lokalizacji nowych inwestycji i atrakcyjności osadniczej. W niniejszym celu operacyjnym system edukacji jest rozumiany jako ważna funkcja lokalna gminy. Stąd też działania zawarte w niniejszym celu koncentrują się na utrzymywaniu wysokiego poziomu kształcenia na różnych poziomach edukacji, zapewnianiu nowoczesnej i efektywnej bazy oświatowej, stosowaniu nowatorskich metod nauczania.

Istotą polityki społecznej będą działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu oraz włączenia społecznego różnych grup zmarginalizowanych bądź potencjalnie zagrożonych marginalizacją. Kluczowym elementem będzie rozwój form wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji rodzin, dzieci i młodzieży. Szeroki zakres działań skierowany zostanie do osób niepełnosprawnych. Innym ważnym polem będzie rozwój różnych form wsparcia dla osób starzejących się i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu starzeniem się społeczeństwa.

OBSZAR 3. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

- System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego;
- Skuteczny system zarządzania;
- Wzmacnianie współpracy z sektorem pozarządowym;
- Rozwój terenów mieszkaniowych;
- Integrująca polityka społeczna, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo mieszkańców;
- Rozwój szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia przez całe życie.

OBSZAR 4. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Cel strategiczny: Zachowanie bioróżnorodności ekosystemów na terenie gminy

Wraz z rozwojem funkcji turystycznej oraz gospodarczej wzrośnie presja na środowisko naturalne. Dla zachowania tego największego atutu gminy przewiduje się realizację działań z zakresu poprawy jakości wód, ochrony przed powodzią, doskonalenia gospodarki odpadami, ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w szczególności poprzez efektywną współpracę z innymi podmiotami, aktywną politykę inwestycyjną oraz wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców. Kontynuowana być powinna rozbudowa infrastruktury usług komunalnych – kanalizacyjnej, wodociągowej, ujęć wody.

Istotne będzie systematyczne doposażenie służb ratowniczych, szczególnie wspieranie modernizacji infrastruktury bezpieczeństwa i sprzętu ratowniczego. System szkolenia służb uwzględniać powinien partycypację obywatelską i wzmacniać postawy społeczne właściwe w odniesieniu do sytuacji kryzysowych. Natomiast sam sposób interwencji w takich sytuacjach przebiegać powinien w sposób w pełni sprawny i zintegrowany pomiędzy różnymi systemami bezpieczeństwa.

OBSZAR 4. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- Rozwój infrastruktury ochrony środowiska ;
- Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych;
- Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów;